МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

STUDIA PHILOLOGICA

ЗБІРНИК
СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 4

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕ 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

STUDIA PHILOLOGICA

ЗБІРНИК
СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 4

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕ 2020

УДК 81+82:811.11+811.13
S 90

Рецензент:

Мізін К.І. д-р філол. наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології, перекладу та методики навчання ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

S 90 **Studia Philologica** : зб. студент. наук. праць / редколегія: О.В. Деменчук, О.В. Константінова, О.І. Павлова [та ін.]. – Рівне : РДГУ, 2020. – Вип. 4. – 174 с.

Studia Philologica : The Collection of Students' Scientific Works / O.V. Demenchuk, O.V. Konstantinova, O.I. Pavlova et al. (eds.). – Rivne : RSUH, 2020. – Issue 4. – 174 p.

У збірнику студентських наукових праць «Studia Philologica» розглянуто низку питань, що стосуються актуальних проблем сучасної філології: германського та романського мовознавства, зіставного мовознавства, лінгвістики тексту, термінознавства, перекладознавства, літературознавства.

The Collection of Students' Scientific Works «Studia Philologica» focuses on the topical issues of contemporary philology: Germanic and Romance Linguistics, Contrastive Linguistics, Text Linguistics, Terminology, Translation and Literature Studies.

УДК 81+82:811.11+811.13

Редакційна колегія:
Головний редактор – **Деменчук О.В.**, д-р філол. наук, професор.
Відповідальний редактор – **Константінова О.В.**, канд. філол. наук, доцент.

Члени редакційної колегії:
Павлова О.І., канд. філол. наук, професор; **Аладько Д.О.**, канд. філол. наук, доцент; **Калініченко М.М.**, канд. філол. наук, доцент; **Кучма Т.В.**, канд. філол. наук, доцент; **Орел І.І.**, канд. філол. наук, доцент; **Павловська Л.О.**, канд. філол. наук, доцент; **Тарасюк Н.Ю.**, канд. філол. наук, доцент; **Чеберяк А.М.**, канд. філол. наук, доцент.

Рекомендовано до друку вченою радою
Рівненського державного гуманітарного університету
(*протокол № 5 від 28 травня 2020 р.*)

© Автори публікацій, 2020
© Рівненський державний гуманітарний університет, 2020

ЗМІСТ

ГЕРМАНСЬКЕ ТА РОМАНСЬКЕ МОВОЗНАВСТВО

Прядун Т.М.	ПОЛІТКОРЕКТНІСТЬ ЯК ПЕРЕДУМОВА УНИКНЕННЯ КОНФЛІКТІВ В АНГЛОМОВНОМУ СПІЛКУВАННІ	6

ЗІСТАВНЕ МОВОЗНАВСТВО

Дулюк С.А.	ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТІВ *ВОЛЯ/НЕВОЛЯ* В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	11
Зімич Т.С.	KATEGORIE DER ASPEKTUALITÄT IN DER DEUTSCHEN UND UKRAINISCHEN SPRACHE	17
Івасюк Д.П.	ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ З КОМПОНЕНТОМ *ДРУЖБА/ВОРОЖНЕЧА* В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	22
Цехмейструк Ю.О.	ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ З АНІМАЛІСТИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	28
Шолом О.Р.	ХАРАКТЕРИСТИКА СЕМАНТИКИ ТА СТРУКТУРИ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ ІЗ НАЗВАМИ ОДЯГУ В АНЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	33

ЛІНГВІСТИКА ТЕКСТУ

Гаврилюк С.В.	ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНОГО ПЕРСУАЗИВНОГО ДИСКУРСУ	40
Гладун І.В.	ЕКСПРЕСИВІЗАЦІЯ АНГЛОМОВНИХ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТІВ	45
Грищук А.Т.	КОМУНІКАТИВНО-СЕМАНТИЧНА СТРУКТУРА ТА ЕМОЦІЙНО-ПРАГМАТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ АНГЛОМОВНИХ ПОЛІТИЧНИХ ТЕКСТІВ ІНТЕРВ'Ю	50
Калитка І.М.	ФУНКЦІЇ ІДІОМ В ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	58
Ковлєва О.В.	PR-ДИСКУРС ЯК ЗАСІБ МАНІПУЛЯЦІЇ В СУЧАСНИХ ПОЛІТИЧНИХ РЕАЛІЯХ	63
Парфенюк В.В.	МОВНА МАНІПУЛЯЦІЯ В ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ ТА ЇЇ ВИДИ	70

Самолюк К.В.	СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНИХ РЕКЛАМНИХ СЛОГАНІВ	74

ТЕРМІНОЗНАВСТВО

Винарчик М.П. **Козерема А.А.**	НЕОЛОГІЗМИ У СУЧАСНІЙ ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ ЯК ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ ПРОЦЕС	79
Манюта А.Ю.	ТЕМАТИЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ АНГЛІЙСЬКОГО ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО ПОЛЯ «ТЕОРІЯ МОДИ»	84
Мартинюк О.В.	ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ТА ЇЇ ТЕМАТИЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ	89
Пасечник А.В.	СТРУКТУРНО-ТЕМАТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ ТЕРМІНОСИСТЕМИ «МИСТЕЦТВО ЖИВОПИСУ»	94
Юрчук В.І.	ГРАМАТИЧНІ ТА ЕТИМОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕРМІНОПОЛЯ «ІСТОРІЯ МОДИ» В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	100

ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО

Артемович К.В.	ВИРАЖАЛЬНІ ЗАСОБИ В ПРОМОВАХ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИКІВ ТА ВІДТВОРЕННЯ ЇХ ФУНКЦІЙ В АНГЛІЙСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ	104
Гадзицька С.Р.	ФРАЗЕОЛОГІЯ АНГЛОМОВНОГО ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ ТА СПОСОБИ ЇЇ ПЕРЕКЛАДУ	111
Галицька Б.О. **Коляда Е.К.**	НЕОЛОГІЗМИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ТА ЇХ ПЕРЕКЛАД	116
Кравчук А.Г.	СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДУ ЕМОЦІЙНО-ЕКСПРЕСИВНОЇ ЛЕКСИКИ У ДРАМІ-ФЕЄРІЇ «ЛІСОВА ПІСНЯ»	122
Романюк В.В.	СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ НА ПОЗНАЧЕННЯ ЕМОЦІЙ У РОМАНІ ЕРІХА МАРІЇ РЕМАРКА «НІЧ У ЛІСАБОНІ»	127
Сьомик І.М.	СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ РОМАНУ ШАРЛОТТЕ КЕРНЕР «СВІТЛОКОПІЯ»	134
Ткачук Т.В.	ВІДТВОРЕННЯ ФУНКЦІЇ ЕКСПРЕСИВНОГО СИНТАКСИСУ В ОПОВІДАННІ АРТУРА КОНАНА-ДОЙЛЯ «ПІСТРЯВА СТРІЧКА»	137
Феськова І.В.	ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПРАГМАТИЧНА АДЕКВАТНІСТЬ ПЕРЕКЛАДУ ЛЕКСИКИ ІНТЕРНЕТ-НОВИН (НА МАТЕРІАЛІ BBC)	146

Шахрайчук М.В.	ОСОБЛИВОСТІ ПІВНІЧНОАМЕРИКАНСЬКОГО СЛЕНГУ ТА ЙОГО ПЕРЕКЛАДУ	153
Ярощук А.Ю. **Константінова О.В.**	СЕМАНТИЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ПЕРЕКЛАД ЕПІТЕТІВ У КАЗЦІ О. ВАЙЛЬДА «THE HAPPY PRINCE»	159

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Кирилюк Ю.О. **Калініченко М.М.**	ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ДЖОНА НІЛА В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ РОМАНТИЗМУ США	164
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ		172

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Кирилюк Ю.О.
Науковий керівник: **Калініченко М.М.**
Рівненський державний гуманітарний університет

ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ДЖОНА НІЛА В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ РОМАНТИЗМУ США

Анотація. У статті висвітлено постать видатного американського автора популярних сенсаційних романів, корифея американського масового мистецтва Джона Ніла (John Neal, 1793-1876), в контексті розвитку романтизму США.

Ключові слова: романтизм, американська реальність, суспільство, «природний» стиль, соціальна нерівність

Abstract. The article highlights the figure of a prominent American author of popular sensational novels, coryphaeus of the American mass art of John Neal (1793-1876) in the context of the development of USA romanticism.

Key words: romanticism, American reality, society, «natural» style, social inequality

Молода американська нація початку 1800-х років була залюблена в читання. Втім, демократичний загал не відчував особливого інтересу до «високої» літератури, сприйняття якої вимагало ґрунтовного університетського вишколу і чималих інтелектуальних зусиль. Пересічні американські громадяни, освіченість яких не перевищувала базового рівня, прагнули швидкого і цікавого, «популярного» читання, здатного приголомшити, полонити уяву, викликати потужний емоційний відгук. Французький мандрівник і дослідник Алексіс де Токвіль, який прибув до Сполучених Штатів у 1831-му році, звернув увагу на характерне ставлення демократичного суспільства до новоствореної національної літератури: «Американці бажають відчути пекучі емоції, зробити несподівані відкриття, дізнатися про вражаючі істини та жахливі помилки інших, спроможні схвилювати, змусити співчувати тому, що діється на сторінках вигаданих історій» [5, с. 89-90].

Існування популярної літератури Америки першої половини XIX сторіччя зумовлювалося не лише розважальними функціями. Вона намагалася присвоїти собі статус володаря абсолютного знання – ніщо не може приховатися від неї. Популярна література претендувала надавати своєму читачеві всеохоплюючу інформацію про буття в цілому: від філософських узагальнень і сакральних одкровень до викривальних характеристик суспільства і «гарячих» повідомлень про жахливі злочини, захоплюючі пригоди і криваві катастрофи [1, с. 45]. Втім не просто сповіщала, але й намагалася впливати на свідомість споживача друкованого продукту – сповідувала темну нігілістичну філософію тотальної зневіри і заперечення будь-яких суспільних авторитетів і моральних цінностей. Життя, переконували професіонали жанру, постає облудним і невирішувальним. Людство є жорстоким, злим і схильним до самообману, його найбільші стимули – жадібність, хтивість, егоїзм. Бог, навіть якщо він існує, не звертає уваги на цей світ – жалюгідну краплину в океані вічності, незбагненної для обмеженого розуму людини.

Найвідомішими творами, які вперше увиразнили цей ідейний комплекс, були сенсаційні бестселери піонера і корифея американського масового мистецтва Джона Ніла (John Neal, 1793-1876). Незважаючи на його величезну популярність і скандальну славу, творча біографія Ніла до цього часу залишається маловідомою [4, с. 30].

У пропонованій статті ми поставили за мету проаналізувати особливості життєвого та творчого шляху Джона Ніла, його «природного» стилю у контексті американського романтизму.

Відповідно до мети окреслено завдання:

- ознайомитись з життєвим шляхом митця та дослідити особливості творчості;
- проаналізувати роль Джона Ніла у контексті романтизму США;
- виокремити основні риси творчості.

Уродженець штату Мейн, впродовж свого тривалого життя Ніл змінив багато професій і сфер діяльності – займався торгівлею, юриспруденцією, журналістикою, пропагандою оздоровчої фізкультури, громадською благодійністю і літературною творчістю. У своїх публіцистичних нарисах Ніл чи не вперше в історії національної словесності звернувся до актуальної гендерної проблематики і закликав до створення суфражистських об'єднань, які мали допомогти американським жінкам здобути повноцінне виборче право. У часи, коли взаємостосунки Америки та Великобританії залишалися більше ніж прохолодними, письменник, під вигаданим ім'ям англійського громадянина Картера Голмса, влаштувався на посаду кореспондента

лондонського журналу «Blackwood's Magazine». На сторінках цього поважного видання Ніл друкував численні статті й рецензії, в яких виступав на захист американської демократії та намагався популяризувати культуру і літературу своєї батьківщини. Втім, найбільшу славу Ніл здобув як автор популярних сенсаційних романів.

Сучасник Вашингтона Ірвінґа і Фенімора Купера, він перевершив обох класиків за кількістю проданих книг і справив величезний вплив на розвиток національного красного письменства. Сенсаційні романи і літературні декларації Ніла слугували за джерело багатьох тем, образів і риторичних засобів, якими охоче користувалися провідні романтики Сполучених Штатів. 1827 року Едгар Алан По присвятив Нілу, якого вважав своїм вчителем і натхненником, збірку «Tamerlane and Other Poems», і проголосив цього автора «одним з наших *беззаперечних геніїв*». Втім, його непокоїла бунтівна, дикунська демократична сутність творчості Ніла, котру він сприймав як загрозу моральності американського суспільства [5, с. 109].

Так само неоднозначно ставився до творчості метра популярної літератури Натаніель Готорн. Ще за часів навчання у коледжі, Готорн вважав себе затятим шанувальником творчості Ніла. Чимало «темних» елементів, маніфестованих у його сенсаційних публікаціях – кошмарні видіння, згубні пристрасті, розмиті кордони між дійсності та ілюзією, жахливі напади божевілля й, нарешті, нестримне бажання викривати «приховану правду» життя, стали риторичної основою тієї приголомшливої «сили темряви» (power of blackness) романів Готорна, якою захоплювалися романтик Герман Мелвілл і провідні американські критики минулого сторіччя.

Подібно до Е. По, Готорн також асоціював Ніла із проявами божевілля і дикунства. У оповіданні «P's Correspondence» (1845) він відгукнувся на творчість популярного літератора наступним чином: «Там був отой *дикунський чоловік* на ім'я *Джон Ніл*, від романів якого я ледь не втратив розум у юнацькі роки». Близький друг й однокурсник Готорна, політик і реформатор Джонатан Кіллей, дізнавшись про бажання свого приятеля обрати фах професійного письменника, висловив сподівання, що Готорн не почне створювати «такі ж моторошні й дикунські речі, як Джон Ніл, якого Ви так високо поціновували під час навчання в Брунсвіку».

Купно взята творчість Ніла вражала двома особливостями, які, одночасно, заохочували до наслідування і викликали рішучий спротив. Насамперед, з початку 1820-х років проза Ніла віддзеркалювала та водночас поширювала і підсилювала настрої соціального, політичного протесту, до котрих відчутно тяжіли прості американці. То було гірке радикально-

демократичне бачення країни, що поставала втіленням нездоланної соціальної нерівності, принципово несумісної з заповітами батьків-засновників і хоробрих патріотів, що стверджували і боронили республіканські ідеали у роки революційної війни. Твори Ніла увібрали полум'яний егалітаризм демократії часів президента Ендрю Джексона, аби після фінансової паніки 1837-го року перетворитися на подібну до виверження вулкану літературу суспільного незадоволення і протесту [2, с. 79].

Ніл розповідав про різні групи соціально пригнічених мешканців Америки: про індіанців, котрих винищували протягом усієї історії країни; про робітників великих міст, що ставали все біднішими у період швидкого економічного зростання й індустріалізації країни; про жінок, які не мали можливості на рівних конкурувати з чоловіками на ринку праці і залишалися без права брати участь у політичному житті. Героями Ніла були й злочинці, котрі викликали щиру читацьку симпатію, позаяк зображувалися такими, що ступили на кримінальну стезю під впливом нездоланних трагічних обставин. Ніл доторкався невирішувального, засадничого протиріччя американського буття. Суспільство, засноване на принципах всеосяжної демократії, поставало уособленням неприхованої тиранії, котру проваджували стовпи суспільства: політична еліта і державні службовці, представники закону, багатії-капіталісти, новоявлені американські аристократи [2, с. 91]. Намагання привернути увагу до цієї невирішувальності перетворювали прозу Ніла на дієве знаряддя національної самокритики. Всі задерикуваті бунтівники, котрі у той чи інший спосіб противилися американському істеблішменту, виправдані злочинці набували у його прозі статусу непримиренних борців із національною тиранією. Зокрема, у романі «Logan» (1822) автор виправдовував героя-індіанця попри його садистські злочини проти американських поселенців, позаяк «білі прибульці також завжди жорстоко й несправедливо ставилися до червоношкірих». У романі «Errata» (1823), інтелігентний й добропорядний герой змушений порушувати закон, зіткнувшись з несправедливістю суспільства «прихованого лицемірства й злочинності» – конфлікт із жахливою американською реальністю вщент зруйнував його колишні добропорядні уявлення про життя.

Від початку свого незалежного політичного існування Америка усвідомлювала життєво важливу необхідність здобуття культуральної самостійності. Аби не перетворитися на жалюгідного карлика, котрий безпорадно вештається під ногами титанів світової літературно-філософської думки, молода демократична республіка мала активно просувати на міжнародній арені власні культуральні здобутки. Ніл був переконаний, що

успішна реалізація цієї державницької мети передбачала утвердження в національній літературі виразного американського стилю, вкрай неподібного мистецьким моделям Старого Світу. Письменник сміливо вводив до наративного простору власних текстів суб'єктні інтенції персонажів, котрі репрезентували світ дикого, жахливого, фантастичного і нестримного у демократичному американському суспільстві. Герої Ніла – прості американці, солдати революційних військ, представники кримінального світу, піонери фронтиру, фермери і мисливці, мешканці міських нетрів, робітники і банківські клерки – усі вони отримували можливість говорити про себе та про свої повсякденні турботи власною мовою, вкрай неподібною до рафінованої англійської мови освічених і заможних представників національної соціокультуральної еліти [1, с. 113-115].

У своїх романах Ніл реалізовував те, що він називав «природним» стилем, або ж «природним письмом», спрямованим на увиразнення того, «як справді говорять люди в Америці». Серед найбільш яскравих варіацій цього стилю були нецензурна лексика солдат-революціонерів (роман «Seventy Six»), простонародні висловлювання цинічного оповідача з роману «Errata», напозір нібито беззмістовні монологи у романі «The Down-Easters» (1833), насправді надто схожі на майбутні – митців вже другої половини XIX сторіччя – творчі експерименти із потоком свідомості. Коли у романі «Seventy Six» (1823) оповідач Ніла проголошує, що він збирається надати читачам «детальну розповідь про те, як блукали мої неясні думки впродовж багатьох годин», ми починаємо підозрювати, що автор експериментує саме з тим, що згодом отримало назву потоку свідомості. Коли Ніл описує, як у пекельному батальному вогні спотворюється перспектива, з якої відтворюються події, – він вводить в оману довірливих читачів, прибічників «благородної традиції» європейського мистецтва, навмисно руйнуючи передбачувані наративні схеми. «Мій стиль може образити, засмутити вас <…> але я дуже сподіваюсь, що саме так й станеться!» – проголошено у романі «Seventy Six» [5, с. 120]. Саме так й відбувається, коли Ніл раптово переходить від кривавих сцен революційної війни до фантастичних і фривольних еротичних замальовок. Автор недарма попереджає своїх читачів, що роман «Errata» більше за все запам'ятається завдяки «повній відсутності будь-якої впорядкованості, а також його багатозначній незрозумілості та постійним змінам у нарації».

Важливо також підкреслити, що інтенції, зумовлені авторською свідомістю самого Ніла, цілком відповідали стилістичним інноваціям такого штибу. Вони не суперечили мовним практикам персонажів, доповнюючи їх, розпросторюючи та поглиблюючи змістове поле, у котрому субєктні інтенції героїв створювали царину вражаючого відтворення усього дикого,

жахливого, фантастичного і нестримного у демократичному суспільстві Америки – царину невирішувальних протиріч її буття.

Зауважимо, не буде надто сміливим перебільшенням стверджувати, що у творах Ніла народжувалися естетичні явища, котрі перегодом, у іншому культуральному просторі, викликали величезну зацікавленість представників російської філософії «срібного віку» і критиків-символістів, котрі досліджували романи Достоєвського. Зокрема, В'яч. Іванов звернув увагу на найважливіший принцип поетики уславленого російського романіста: в його художньому світі свідомість персонажа – *Іншого* (за соціокультуральними ознаками, за принциповою неподібністю до авторської свідомості) постає в якості абсолютно суверенного, самостійного «Я». Його існування не викликає сумніву, значущість цього існування набуває масштабу релігійної одкровення: «Ти що єси». *Інший* постає не пасивним об'єктом зображення, а повноправним суб'єктом утілення ідейно-художньої концепції. Той «що єси» своїм існуванням зумовлює формально-змістові компоненти твору. І. Анненський також не пройшов повз складну систему взаємозв'язків і протистоянь між персонажами романів Достоєвського і авторським голосом. Він писав, що вони – авторська свідомість та інтенції персонажів – лишень заразом утворюють зміст романів російського митця [2, с. 86]. В цих своїх спостереженнях І. Анненський посутньо передбачив основні складові бахтінської концепції поліфонічного, діалогічного, двоголосого слова. Отже, експерименти Ніла з наданням повної свободи суб'єктним інтенціям персонажів відбувалися у безпосередньому наближенні до найрадикальніших та найперспективніших естетичних, художніх шукань XIX сторіччя.

Свідому орієнтацію на діалогічне контактування з інтенціями героїв-репрезентантів жорстокого й темного світу популярної літератури підсилювали й думки Ніла про те, яким має бути справжній американський автор: скидатися на хвалькуватого сільського велетня, котрий постійно виставляє напоказ свою стилістичну мускулатуру, безсоромно вихваляє себе і голосно погрожує всім навкруги. Для того, щоб відповідати демократичній сутності своєї батьківщини, американський автор має бути «дужим і грубим ззовні та всередині», володіти «могутньою і самобутньою творчою силою». Відчуваючи відразу до тихомирної й передбачуваної літератури, котру він асоціював виключно із «благородною» митецькою традицією чужинського походження, Ніл пропонував американським письменникам створити «розбишакувату літературу», здатну відображувати неповторний, дикунський і бунтівний характер американської демократії. «Дайте нам нашу власну отруту!» – вимагав Ніл, – «Адже ця отрута цінніша для нас, ніж

чужинські ліки дегенеративної доброчесності». Він утілював цю вимогу на практиці, створивши цілий ряд дивовижних романів, характерними ознаками яких є надзвичайна емоційність, котра межує з істерією; гранична сенсаційність сюжету, що цілковито приголомшує уяву читачів та несподівані зміни оповідальної перспективи, наративна фрагментарність. Показовими у цьому сенсі постають його «анти-вступи» (anti-introductions) до власних романів, метою яких було свідоме прагнення розлютити або висміяти читачів. На початку роману «Logan» автор звертається до них зі словами: «Я ненавиджу вступи! Я ненавиджу посвяти! Я присвячую цей роман будь-кому, адже мені невідомі такі достойні люди, особливо серед моїх співгромадян, яким варто було б присвячувати книги, адже я вважаю всіх людей недостойними такої честі» [5, с. 128]. Ніл добре розумів, що діалогічне контактування його авторської творчої свідомості з популярною літературою формувало ментальний, емоційно-психологічний простір усвідомлення невирішувальних, нерозв'язних протиріч буття Сполучених Штатів [2, с. 111]. Цією своєю особливістю естетика Ніла та його послідовників наближалася до ідей, котрі згодом, у двадцятому сторіччі, висловив Гаролд Блум у своїй відомій книзі про видатних представників традиції Західного канону. На його думку вони є такими, що «підривають всі устої та цінності» (The West's greatest writers are subversive of all values) [3, с. 95]. «Підривна» сутність національної американської літератури середини позаминулого сторіччя була значною мірою зумовлена діалогічним контактуванням з *Іншим* – популярною літературою. Зауважимо, що власне, всі американські митці наступних поколінь також залишилися у цьому діалогічному, сабверсивному просторі, аби розповідати про нові, зумовлені вже іншими часами страхи і сумніви: про зиму американської тривоги, про грона гніву, що визрівають у суспільстві, про його галас і лють, про несамовитий політ над зозулиним гніздом національної божевільні…

Коментуючи стилістичні новації Ніла, тогочасні критики підкреслювали, що той створює «надзвичайно потужні книги», але вони «виникають ніби унаслідок нападу божевілля й цілком випадково», перетворюються на щось надміру «екстравагантне, неоднорідне й далеке від митецької досконалості». Ніл таку свою репутацію не заперечував, навіть усіляко підтримував її: оприлюднював під вигаданими іменами критичні рецензії на власні романи, називаючи їх «отруйними» й «безсоромними», свідомо провокуючи атмосферу скандалу, сенсаційного розголосу.

Ініційована сенсаційними романами Ніла підривна стилістика масового мистецтва набула подальшого розвитку в творах демократичних письменників наступного покоління, до якого належали такі суперзірки

американської популярної літератури, як Джордж Томпсон, Нед Бантлайн і Джордж Ліппард – автор «найаморальнішої книги доби», кримінального бестселеру «The Quaker City», що вийшов накладом у понад чотириста тисяч примірників. Впродовж 1840-х років численні послідовники Ніла продовжили процес трансформації національної словесності на хаотичний дискурсивний простір, в якому безугавно нуртували ідейні та художні протиріччя, притаманні бурхливим процесам соціокультурного становлення молодої демократичної республіки. Лише через десятиріччя класикам північноамериканського романтизму вдалося створити тексти, які перевершили страхітливі сюжети Ніла за інтенсивністю художньо-філософського осягнення невирішувальних контроверсій національного буття. Втім, перш ніж у «високій» літературі доби Американського Ренесансу з'явилися темні підривні романи Готорна і Мелвілла, їм торували шлях твори «дикунського генія» американської літератури Джона Ніла.

Список використаних джерел

1. Bernstein R. The Founding Fathers Reconsidered / Richard Bernstein. – New York: Oxford University Press, 2009. – 238 p.

2. John Neal and Nineteenth-Century American Literature and Culture / [ed. Edward Watts, David J. Carlson]. – Lewisburg: Bucknell University Press, 2012. – 319 p.

3. Murrin Jh. M. Liberty, Equality, Power – A History of the American People / John M. Murrin. – New York : Wadsworth Publishing, 2014. – 896 p.

4. Бендлер Дж. Інтерв'ю з Кері Перлофф /Джордж Бендлер // Мистецтво в Америці. – 2007. – №3. – С. 30-31.

5. Калініченко М. М. Американський Ренесанс в контексті популярної культури Сполучених Штатів першої половини XIX сторіччя / М. М. Калініченко. – Рівне: О. Зень, 2017. – 208 с.

Наукове видання

STUDIA PHILOLOGICA

Збірник
студентських наукових праць

ВИПУСК 4

The Collection of Students' Scientific Works

ISSUE 4

Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Друк ризографічний.
Гарнітура Century Schoolbook.
Ум. др. арк. 9,1. Наклад 100.

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету
м. Рівне, 33000, вул. Ст. Бандери, 12
тел.: (0362) 26-48-83

Друк: «ПараГраф+»
м. Рівне, 33000, вул. Гетьмана Мазепи, 6/8
тел.: (0362) 26-49-27